
**Обединена Българска Банка
България: Макроикономически преглед
Юни 2022 г.**

Дирекция „Главен икономист“

Очакваме забавяне на растежа и ускоряване на инфлацията поради растежа на цените на суровините и несигурността в Европа поради войната в Украйна. Политическата нестабилност също увеличава риска за българската икономика. Очакванията ни са забавяне на растежа от 1,5% за 2022 г. и 2,6% за 2023 г..

България	Оптимистичен сценарий					Основен сценарий					Песимистичен сценарий				
	2020	2021	2022	2023	2024	2020	2021	2022	2023	2024	2020	2021	2022	2023	2024
21 юни, 2022 г.															
Ръст на БВП (%)	-4.3	4.5	3.5	4.1	3	-4.3	4.5	1.5	2.6	3.5	-4.3	4.5	-1	1.2	2
Хармонизирана инфлация (%)	1.2	2.8	9	4.8	3	1.2	2.8	12.5	6.5	3	1.2	2.8	15.5	9.1	3.4
Безработица (% в края на годината, дефиниция на Евростат)	6.3	4.9	4.3	4.2	4.3	6.3	4.9	6.5	5.3	4.8	6.3	4.9	8	7	6
Бюджетно салдо (% от БВП)	-3	-3	-4.1	0	0.5	-3	-3.0	-4.5	-2	-1.2	-3	-3	-6	-3.5	-1.7
Държавен дълг (% от БВП)	24.3	26.2	29.4	31	31	24.3	26.2	29.8	31	32	24.3	26.2	30.7	36	38
Салдо по текуща сметка (% от БВП)	0.4	-0.4	-1	-0.5	1	0.4	-0.4	-2.9	-1.9	-0.5	-0.4	-2	-3.5	-2	-1.5
Дългосрочен лихвен процент, 10 г. ДЦК	0.4	0.70	3.25	3.55	3.55	0.4	0.70	3.20	3.70	3.70	0.4	0.70	2.30	2.20	2.10
Цени на жилища (% на годишно изменение, съществуващи и нови жилища, дефиниция на Евростат)	5.4	8.7	9	6	4	5.4	8.7	8	5	3.5	5.4	8.7	5.5	4.0	0.0
Източник: КВС, UBB															

БЪЛГАРИЯ: Реален растеж на БВП (%)	2022	2023	2024
КВС /ОББ (Май 2022)	1.5	2.6	3.5
Световна банка (Април 2021)	2.6	4.3	3.7
ЕК (Май 2022)	2.1	3.1	п.а.
ОИСР (Юни 2021)	2.5	2.3	п.а.
МВФ (Юни 2022)	2.8	4.0	4.1
МФ (Април 2022)	2.6	2.8	3.6
БНБ (Април 2022)	2.1	3.9	3.7
УникредитБулбанк (Юни 2021)	2.7	2.0	п.а.

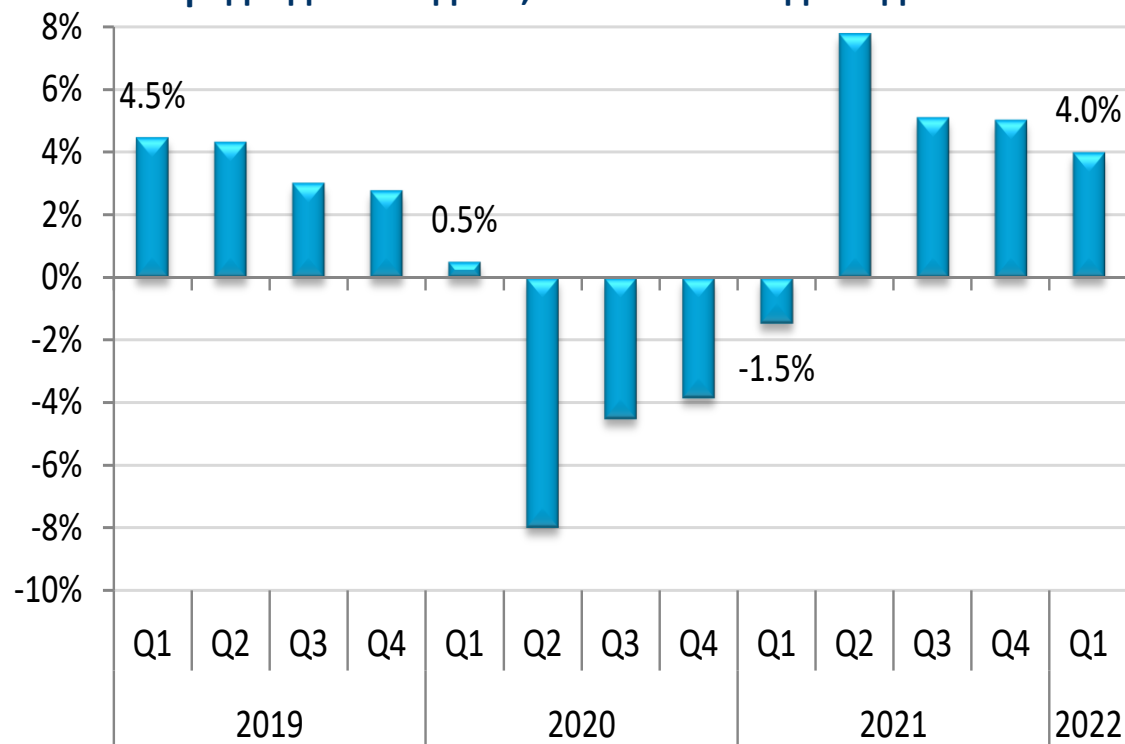
БЪЛГАРИЯ: Хармонизирана инфлация (%)	2022	2023	2024
КВС /ОББ (Май 2022)	12.5	6.5	3
Световна банка (Април 2021)	9.3	3.4	2
ЕК (Май 2022)	11.9	5.0	п.а.
ОИСР (Юни 2021)	14.1	8.5	п.а.
МВФ (Юни 2022)	12.2	4.1	1.8
МФ (Април 2022)	10.4	5.1	2.7
БНБ (Април 2022)	9.6	3.9	3.1
УникредитБулбанк (Юни 2021)	13.7	7.8	п.а.

България – растеж на БВП

Българската икономика се увеличи с 4,0% на годишна база през първото тримесечие на 2022 г., под ревизираната експанзия от 5,0% през предходното тримесечие, показват предварителните занн. Крайното потребление се забави (5,2% срещу 7,2% през четвъртото тримесечие), докато бруто образуването на основен капитал продължава да намалява (-5,6% срещу -15,6%). Износът нарасна с 6,8% на годишна база, докато вносът нарасна по-бързо с 13,%. На тримесечна база БВП на България нарасна с 0,8%, забавяйки се в сравнение с 1,3% през последното тримесечие на 2021 г.

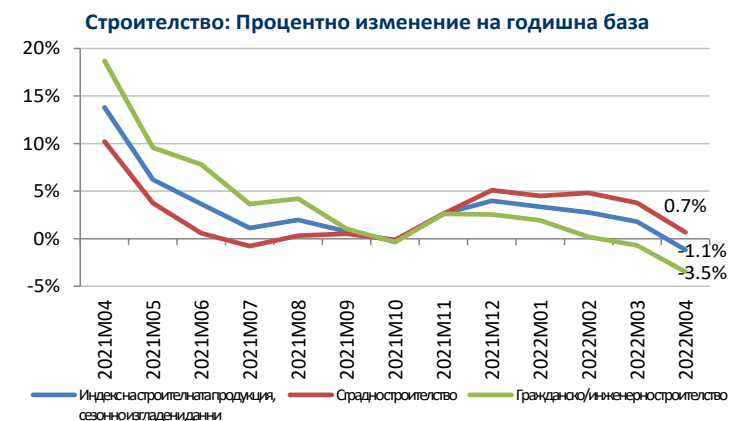
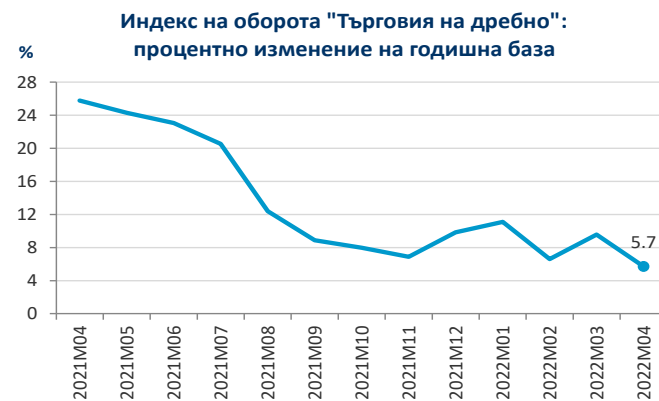
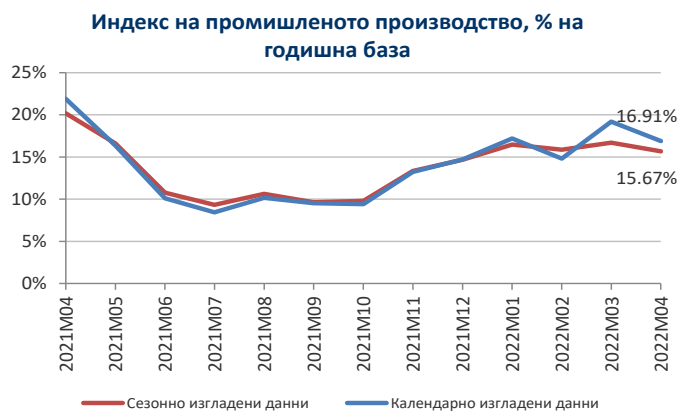
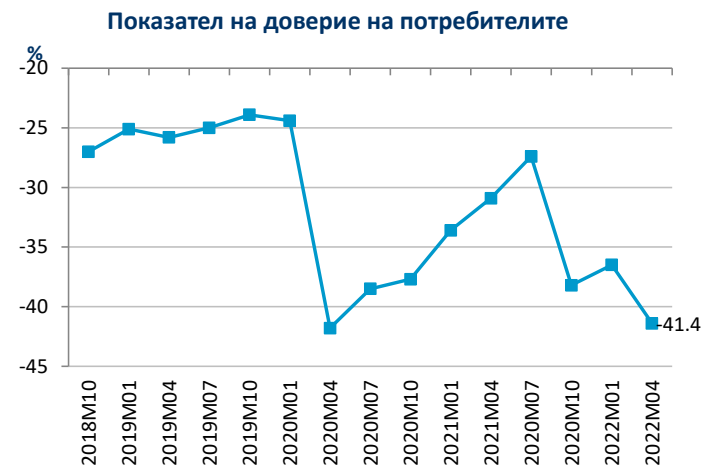
Перспективата за растеж в България е повлияна негативно от спирането на руския газ и впоследствие отрицателно въздействие върху настроенята на потребителите и бизнеса, което води до забавяне на растежа до 1,5% през 2022 г., 2,6% през 2023 г. и 3,5% през 2024 г.

Ръст на БВП спрямо съответното тримесечие на предходната година, сезонно изгладени данни

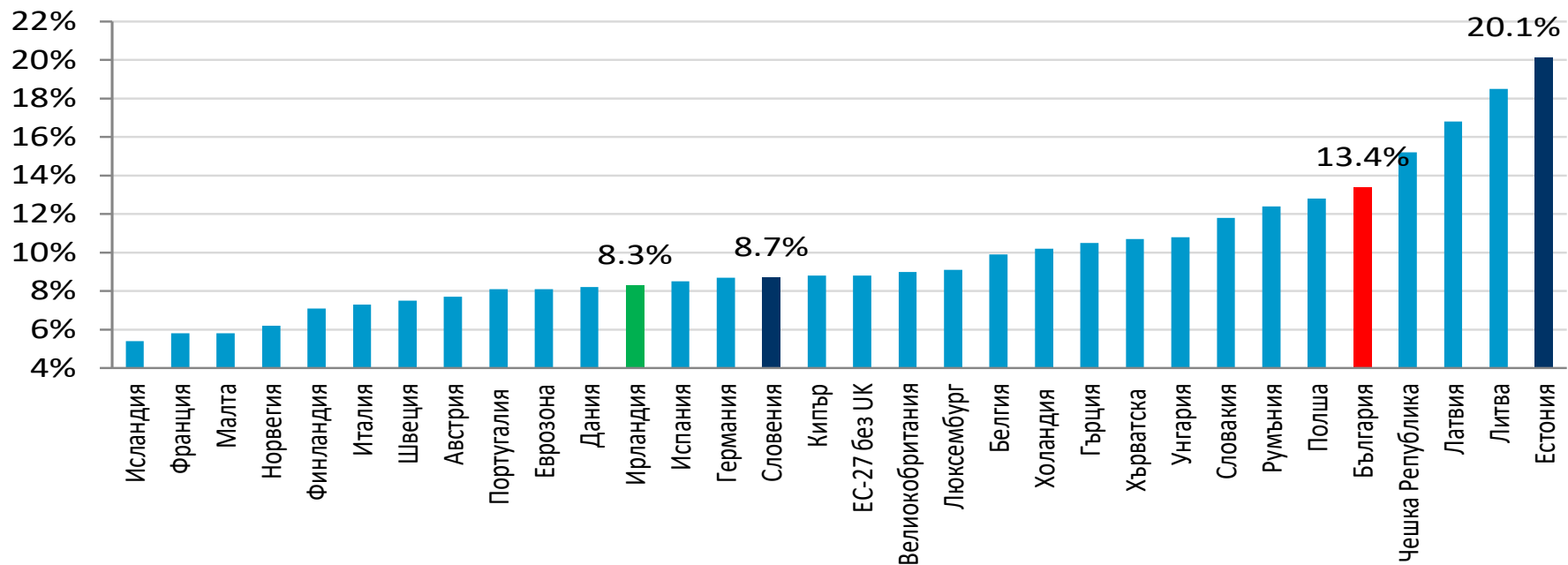
България – основни краткосрочни показатели

Висококачествените показатели намаляват през април. Показателят за бизнес климата се понижи в края на май. Показателят за потребителско доверие се понижи значително през април.

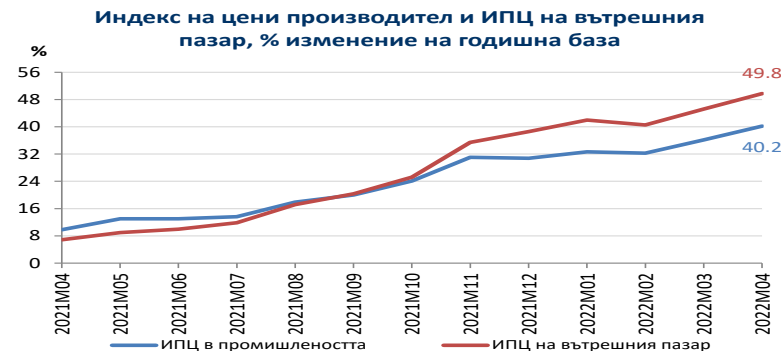
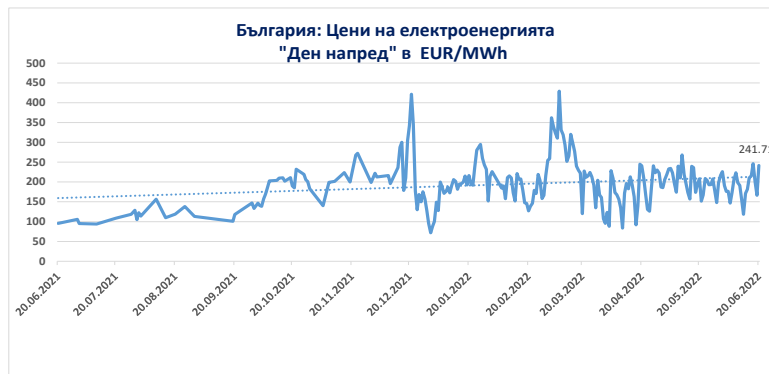
Инфлацията на годишна база през май се увеличи на 13,4% хармонизирана инфлация и 15,6% потребителска инфлация. **Нашата текуща прогноза е значително увеличение на средната годишна хармонизирана инфлация от 12,5% за 2022 г. и 6,5% за 2023 г.** Предполагаме, че ще наблюдаваме двуцифрени темпове на инфлация през цялата година. Нашата прогноза за инфлацията в края на 2022 г. на годишна база е 13,5% ИПЦ и 12,5% ХИПЦ.

ЕС: Инфлация (% на годишна база) по страни - Май 2022г.

България – Инфлация (2)

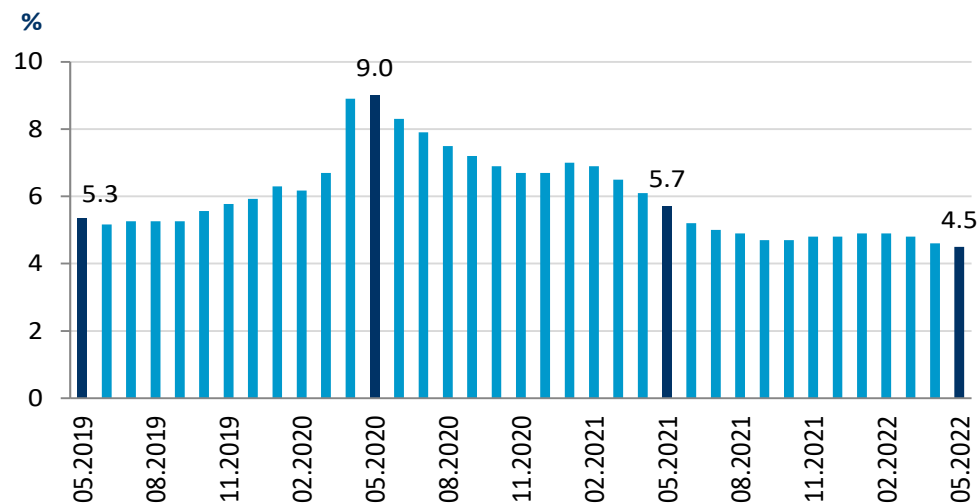
И българският индекс на потребителските цени, и хармонизираната инфлация са с най-висок рекорд от юли 2008 г. Базисната инфлация е по-ниска от общата инфлация (9,7% срещу 13,4% през 05.2022 г.). Това отразява въздействието на високите цени на суровините и особено на цените на енергията. Голямото увеличение на индекса на цените на продукцията с 40% на годишна база също е доказателство за този процес. Ниските лихви по банковите депозити доведоха до увеличаване на търсенето на жилища и цените на жилищата.

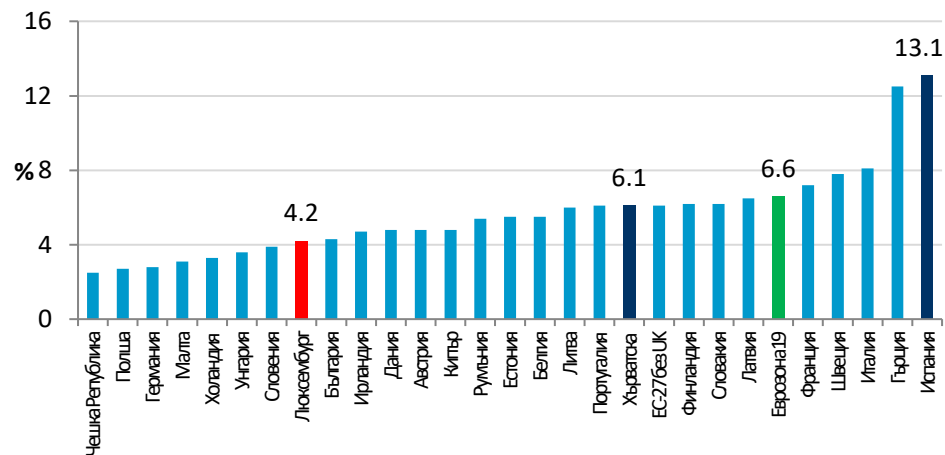
България: Пазар на труда

Според Агенцията по заетостта през май 2022 г. коефициентът на регистрирана безработица е 4,5%, което е поредното рекордно ниско равнище от началото на динамичния ред. През май хармонизираното ниво на безработица в България е 4,0% и е под средното за ЕС. **Очакваме умерено увеличение на безработицата от 6.5% за тази година и 5.3% за следващата година.**

Равнище на безработица: Агенция по заетостта

ЕС: Коефициент на безработица, сезонно изгладени данни, по страни към Май 2022.

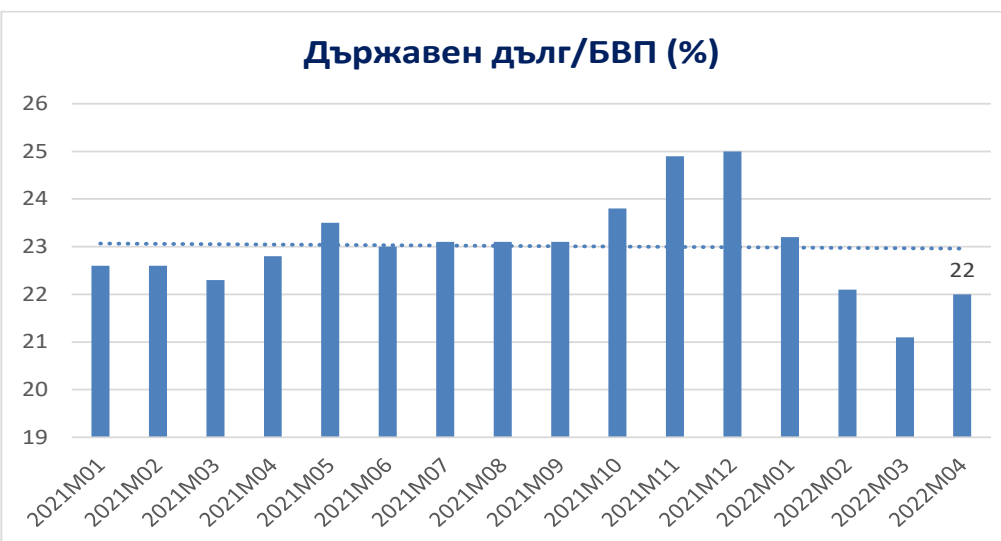
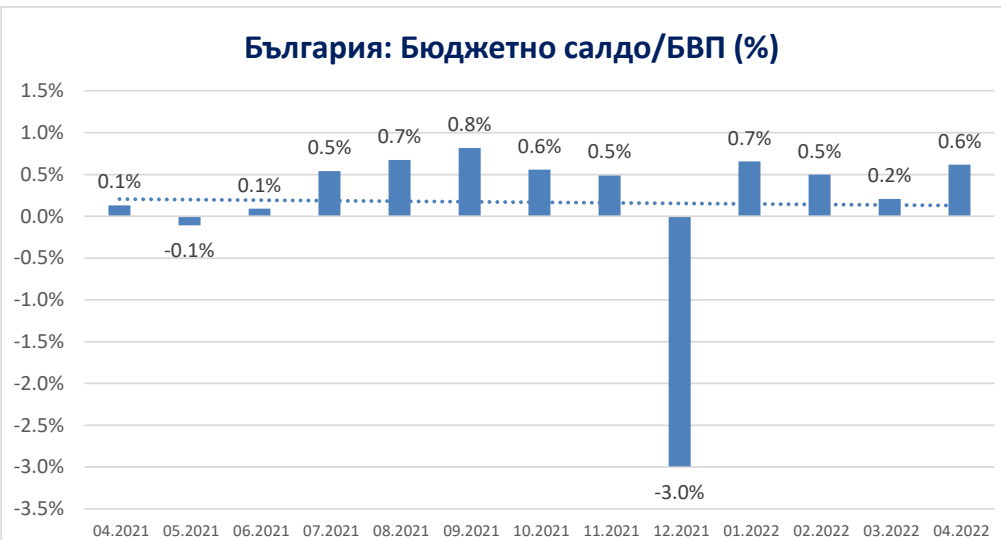

Забележка:

Според дефиницията на НСИ, безработни са лицата на възраст 15 - 74 навършени години, които: 1) нямат работа през наблюдавания период; 2) активно търсят работа през период от четири седмици, вкл. наблюдаваната седмица, или вече са намерили работа, която очакват да започнат до три месеца след края на наблюдавания период; 3) имат възможност да започнат работа до две седмици след края на наблюдавания период. Оценката на НСИ се базира на извадков "Наблюдение на работната сила", при което на ротационен принцип се интервюират български домакинства. Наблюдението на работната сила се извършва върху двустепенна гнездова извадка, включваща около 19.6 хил. домакинства всяко тримесечие (около 0.65% от домакинствата в страната). Дефиницията за безработица на НСИ е съгласно Регламент на Европейската комисия (ЕК) № 1897/2000.

Агенция по заетостта счита за безработни само лица, които са се регистрирали в бюрата по труда.

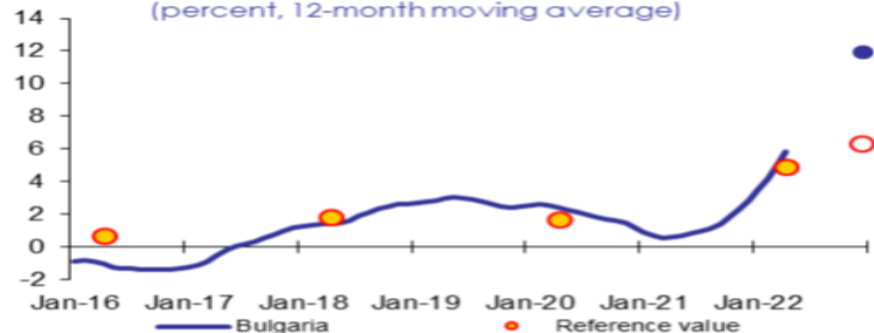
В парламента беше гласуван на второ четене законопроект за изменение и допълнение на Закона за държавния бюджет за 2022 г. . Законопроектът предвижда спешен пакет от антикризисни мерки, насочени към намаляване на нарастващия инфлационен натиск върху най-засегнатите групи от обществото и бизнеса. Тези мерки се състоят предимно от данъчни облекчения и социални плащания, вкл. значимо увеличение на пенсиите. Нетният ефект от увеличение на бюджетните разходи е съществен. Очаква се те бъдат покрити от по-големи държавни приходи. Факторите за това увеличение са основно по-високите от първоначално планираните данъчни постъпления и очакваните по-високи приходи в частта от сметките на фондовете на ЕС, особено от Плана за възстановяване и устойчивост. БНБ е на мнение, че с оглед на целите за овладяване на инфлацията е много важно страната да не поема значителни допълнителни постоянни разходи, срещу които няма постоянни приходи. В противен случай ще има нужда от болезнени фискални корекции в близко бъдеще, независимо дали това е по отношение на приходите, т.е. чрез увеличаване на данъците и/или чрез намаляване на разходите.

Доклад за конвергенцията на Европейската комисия и ЕЦБ за 2022 г. Резюме(1/2)

- **Хармонизирана инфлация (12-месечна средногодишна стойност):** Средният процент на инфлация в България за 12-те месеца до април 2022 г. е 5,9%, над референтната стойност от 4,9%. Комисията предвижда той да остане над референтната стойност през следващите месеци. СПАЗВАНЕ: **НЕ**.

Graph 2a: Bulgaria - Inflation criterion since 2016
(percent, 12-month moving average)

Note: The dots at the right end of the graph show the projected reference value and 12-month average inflation rate of the country in December 2022. The reference values for 2016, 2018 and 2020 refer to the reference values calculated in the previous Convergence Reports.

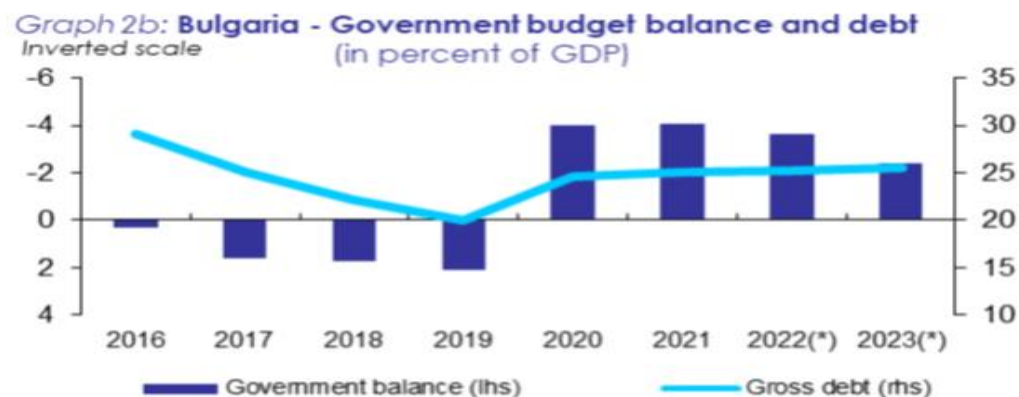
Source: Eurostat, Commission's Spring 2022 Economic Forecast.

- **Съвместимост на законодателството.** Законодателството в България – по-специално Законът за Българската народна банка – не е напълно съвместимо с изискванията. СПАЗВАНЕ: **НЕ**.
- **Дългосрочен лихвен процент.** България изпълнява критерия за конвергенция на дългосрочните лихвени проценти. Средният дългосрочен лихвен процент през годината до април 2022 г. е 0,5%, доста под референтната стойност от 2,6%. Дългосрочните лихвени проценти в България са много ниски и сравнително стабилни от началото на 2020 г. до края на 2021 г., като остават в диапазона от 0,1-0,4%. СПАЗВАНЕ: **ДА**.

ЗАБЕЛЕЖКА: Член 140, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз изисква Европейската комисия и Европейската централна банка (ЕЦБ) да докладват на Съвета, най-малко веднъж на всеки 2 години, относно напредъка, постигнат от държавите-членки при изпълнението на техните задължения за постигане на икономически и паричен съюз. Докладът за конвергенцията за 2022 г. обхваща следните седем държави-членки: България, Чехия, Хърватия, Унгария, Полша, Румъния и Швеция.

Доклад за конвергенцията на Европейската комисия и ЕЦБ за 2022 г. Резюме (2/2)

- **Публични финанси.** България изпълнява критерия за публични финанси. България не е обект на решение на Съвета за наличието на прекомерен дефицит. След период на бюджетни излишъци дефицитите са резултат от шока от пандемията и мерките, предприети от българското правителство в отговор на него. Съотношението на публичния дълг към БВП се е увеличило от малко под 25% през 2020 г. до 25,1% през 2021 г. и се очаква да остане като цяло същото през 2022 г., преди да нараства бавно към 26% през 2023 г. България разработи силна фискална рамка през последните години години и сега има по-добър опит в съответствието. СПАЗВАНЕ: **ДА**.

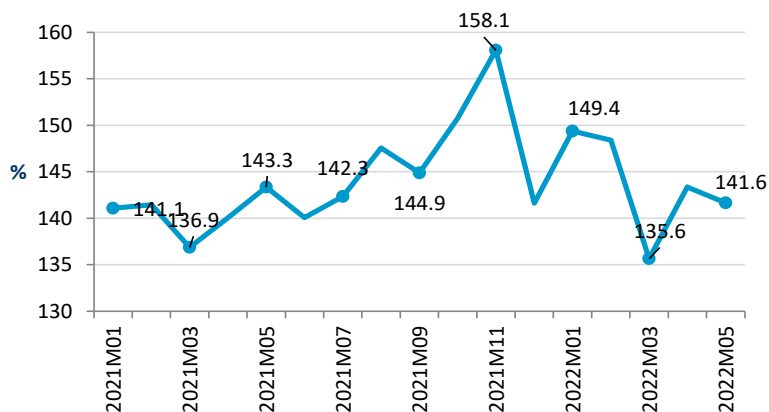
(*) Commission's Spring 2022 Economic Forecast.
Source: Eurostat, Commission's Spring 2022 Economic Forecast.

- **Стабилност на валутния курс.** България изпълнява критерия за обменен курс. В съответствие с режима на валутен борд, обменният курс на българския лев спрямо еврото е стабилен от предишния Доклад за конвергенция. До момента на евентуално решение на Съвета през юли 2022 г. левът ще участва в ERM II за 24 месеца. СПАЗВАНЕ: **ДА**.

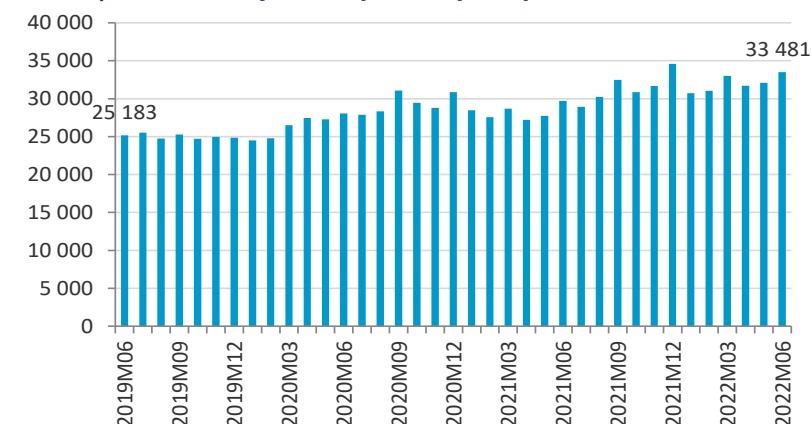
България: Показатели за устойчивост на Валутния борд

Валутния борд в България е стабилен

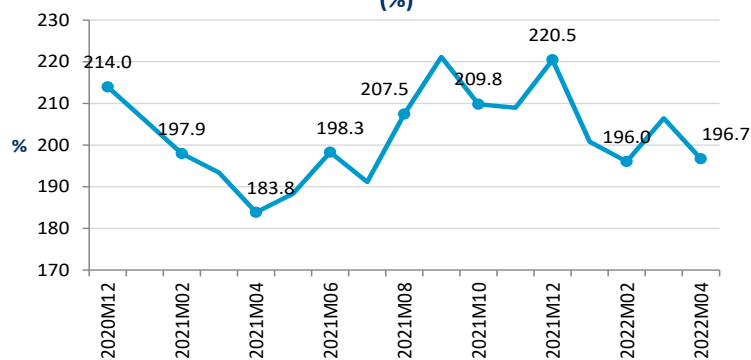
Международни резерви/Резервни пари (%)

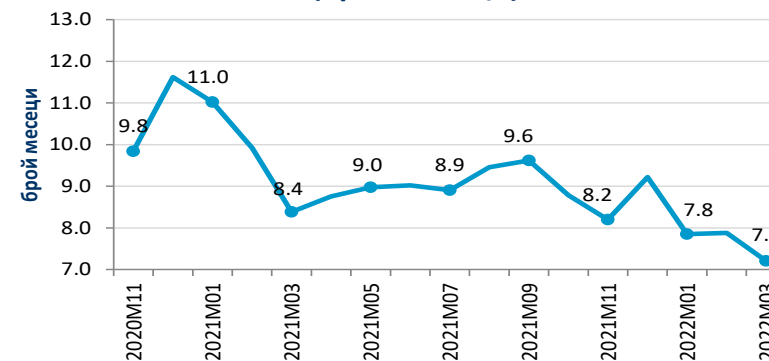
Чуждестранни резерви (млн. евро)

Коефициент на покритие:
Международни резерви/Краткосрочен външен дълг (%)

Международни резерви/Месечен внос (брой месеци)

За контакти:
Петър Игнатиев, Главен анализатор
e-mail: Petar.Ignatiev@ubb.bg, tel.: +359 2811 2982

Отказ от права: Този документ е само за информация. Анализиранията цифрова информация е осигурена от надеждни, институционални източници като КВС, НСИ, МФ, БНБ, ОИСР, ЕЦБ, ЕК, ЕБВР, МВФ, СБ. Обединена Българска Банка (ОББ) приема официално прецизността и пълнотата на изготвените от тях данни. Нито степента, в която хипотезите, рисковете и прогнозите в този материал отразяват пазарните очаквания, нито техните реални шансове могат да бъдат гарантирани. Прогнозите са индикативни. Данните в тази публикация са от общ характер и е само за информационни цели. Тази публикация не следва да се използва като препоръка или предложение за закупуването или продажбата на никакви финансови инструменти и ценни книжа и не представлява предложение или проспект по смисъла на Закона за публично предлагане на ценни книжа, Закона за пазарите на финансови инструменти или други сходни регулаторни актове, включително чуждестранни. ОББ и КВС не носят отговорност за точността и пълнотата на тази информация. Повече информация по темите можете да получите при допълнително поискване.